

FACULTAT DE CIÈNCIES POLÍTQUES I DE SOCIOLOGIA

LLICENCIATURA: CIÈNCIES POLÍTQUES I DE L'ADMINISTRACIÓ

ASSIGNATURA: 20856 GOVERN LOCAL (6 crèdits)

DURADA: Primer Semestre

CURS: Segon cicle (Optativa)

CURS ACADÈMIC: 2009/2010

Objectius del curs:

El programa de govern local pretén oferir una òptica politològica del món local, tot i que completada amb aportacions d'altres disciplines que permeten una aproximació a la seva complexitat. El curs vol combinar les perspectives analítiques i pràctiques, és a dir, es presentaran arguments i teories per entendre la realitat municipal i la seva evolució, alhora que s'utilitzaran exemples i referències pràctiques.

Funcionament del curs:

El curs s'impartirà a través de classes on s'exposaran de forma sintètica els diferents continguts del programa. Algunes classes es dedicaran a la discussió de casos pràctics o al debat sobre temes d'interès per l'assignatura. Cal tenir en compte, però, que l'amplitud del programa fa impossible la presentació exhaustiva dels diferents temes i que, per tant, els alumnes hauran de ser capaços d'utilitzar la bibliografia addicional en funció dels seus interessos.

Avaluació:

L'avaluació de l'assignatura serà el resultat de la nota obtinguda en un examen final, les presentacions de treballs de reflexió i la participació a classe.

TEMARI

Bloc I. Els ajuntaments catalans i les teories sobre el govern local

- Què és el govern local: les aproximacions tradicionals i el diàleg entre les lògiques democràtiques i prestacionals
- Les variables descriptives: marc jurídic, ordenació territorial, competències i finances.
- Autonomia local comparada: localisme i centralisme a Europa.
- L'evolució del govern local a Europa i a Catalunya: del municipi burocràtic al municipi relacional.
- Conclusions: reptes per a la política i les polítiques locals

Lectures recomanades:

- AA.VV. (1996) *Informe Pi i Sunyer sobre Gobierno Local en las Democracias Avanzadas*. Barcelona: Fundació Pi i Sunyer.
- Batley i Stoker (1991) *Local Government in Europe*. Londres: Macmillan.
- Bobbio, L. (2004) *I Governi locali nelle democrazie contemporanee*, Roma: Laterza
- Brugué, Q. (1993) "Teories sobre el Govern Local" a Departament de Ciència Política i Dret Públic (ed) *El Govern Local*. Barcelona: PPU.
- FMC (1989) *10 Anys d'Ajuntaments Democràtics*. Barcelona: Federació Catalana de Municipis.
- FMC (1999) *20 Anys d'Ajuntaments Democràtics*. Barcelona: Federació Catalana de Municipis.
- Magre, J. (ed.) (2006) *Informe de l'Observatori de Govern Local, Barcelona*, Fundació Carles Pi i Sunyer
- Judge, Stoker i Wolman (1995) *Theories of Urban Politics*. Londres: Sage.
- Page, E. (1991) *Localism and Centralism in Europe*. Londres: Sage.
- Stoker, G. (1989) *The Politics of Local Government*. Londres: Macmillan.
- Stoker, G. (2004) *Transforming local governance. From Thatcherism to New Labour*. Londres: McMillan.
- Tomàs, M. (2002) *La Unió Europea: el debat sobre l'eficiència i la democràcia local*, Barcelona: ICPS, Institut de Ciències Polítiques i Socials: Diputació de Barcelona, Xarxa de Municipis.
- Wilson i Game (2002) *Local Government in the United Kingdom*. Londres: McMillan

Bloc II. La política local

- La democràcia representativa: política i partits en el món municipal.
- Els actors polítics municipals: electes locals.
- Dinàmiques polítiques internes: l'estructura de presa de decisions i les relacions entre el govern i l'oposició.
- De la partidificació i la gerencialització a la politització i la participació.
- Experiències de participació política en l'àmbit local.
- *Governance* local: Xarxes d'actors i governs locals

Lectures recomanades:

- Borja, J. (2003) *La Ciudad conquistada*, Madrid: Alianza.
- Botella, J. (coord.) (1999) *La ciutat democràtica*, Barcelona: Ed. del Serbal.

- Brugué et al. (1998) "20 Años de Ayuntamientos Democráticos: El Retorno de la Política Local" a Fundació Encuentro (ed) *Informe España 1997*. Madrid: Fundación Encuentro.
- Font (2000) *Ciudadanos y decisiones públicas*, Barcelona: Ariel
- Gyford, J. (1991) *Citizens, Consumers and Councils*. Londres: Macmillan.
- Magre, J. (1999) *L'alcalde a Catalunya*. Barcelona: ICPS.
- Pindado, F. (1999) *La Participació Ciutadana a la Vida de les Ciutats*. Barcelona: Ed. del Serbal.
- Vallès, J.M. i Brugué, Q. (1997) "Los Sistemas de Representación y Gobierno" a AA.VV. *Informe Pi i Sunyer sobre el Gobierno Local en Espanya*. Barcelona: Fundació Pi i Sunyer.
- Vallès, J.M. i Brugué, Q. (2003) *Polítics locals: Preparant el futur*, Barcelona: Ed. Mediterrània.

Bloc III. Les polítiques locals

- Hipòtesis de canvi: de la nacionalització al localisme, de la reactivitat a l'estratègia i del monopoli a les actituds relacionals.
- La dimensió local de la promoció econòmica: perspectiva territorial i instruments de desenvolupament local
- La dimensió local de les polítiques de benestar: estratègies per a la inclusió social.
- Les polítiques sobre el territori: urbanisme, comunicacions, transport i infraestructures. Les polítiques per a la sostenibilitat.
- La perspectiva de gènere en les polítiques locals
- Les agendes locals: polítiques públiques emergents i rols estratègics
- Elements innovadors: transversalitat i participació en les polítiques locals
- La gestió i organització dels serveis municipals

Lectures recomanades:

- Bertrana, X. i Tomàs, M. (2004) *Directius municipals: entre la política i la gestió*, Barcelona ICPS, Institut de Ciències Polítiques i Socials: Diputació de Barcelona, Xarxa de Municipis.
- Blanco, I. i Gomà, R. (coord.) (2002) *Gobiernos locales y redes participativas*: Barcelona, Ariel.
- Brugué, Q. i Gomà, R. (coord.) (1998) *Gobiernos Locales y Políticas Públicas*. Barcelona: Ariel..
- Borja, J. (1990) *Las Grandes Ciudades en la Década de los Noventa*. Madrid: Sistema.
- Castells, M. i Hall, P.G. (1999) *Tecnociudades del Mundo*. Madrid: Alianza.
- CIFA (1997) *El Mapa de Serveis Personals*. Barcelona: CIFA, Diputació de Barcelona.
- De la Fuente, M. (ed.) (2005) *Repensar les polítiques de gènere des de l'àmbit local : ciutats i persones*, Barcelona, Institut de Ciències Polítiques i Socials.
- Font, J. i Blanco, I. (2003) *Polis, la ciutat participativa. Participar en els municipis: qui, com i per qué?*. Barcelona: Diputació de Barcelona.
- Gomà, R. i Subirats J. (coords.) (2001) *Govern i polítiques públiques a Catalunya (1980-2000)*, Volum II: Coneixement, Sostenibilitat i territori, Manuals, Servei de publicacions UAB - Edicions UB.
- Nel·lo, O. (1997) "La Ciutat Il·limitada i la Ciutat Futura" a Nogué (ed) *La Ciutat*. Girona: Universitat de Girona.
- Trullén, J. (1997) "Factors Territorials de Productivitat a la Regió Metropolitana de Barcelona", *Revista Econòmica de Catalunya*, nº 33-34.
- Vallès, J.M. i Nel·lo, O. (1992) "De Ciutat a Metropoli", Documents treball pla estratègic de Barcelona a *Barcelona Economia*, nº 18.
- Vázquez Barquero, A. (2005) *Las nuevas fuerzas del desarrollo*, Barcelona: Antoni Bosch.

Bloc IV. Territoris i ciutats en el context internacional

- Les aglomeracions urbanes: del malson urbà del segle XIX a la ciutat polaritzada del segle XXI
- La ciutat global: dispersió d'activitats vs concentració de poder
- Ciutats i globalització capitalista

Lectures recomanades:

- Bagnasco, A. i Le Galès, P. (2000) *Cities in Contemporary Europe*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Castells, M. (1998) *The Informational City*. Londres: Blackwell (traduït per Alianza Ed.)
- Castells, M. i Borja, J. (2004) *Local y Global: la gestión de las ciudades en la era informacional*, Madrid: Taurus.
- Hall, P.G. (1996) *Cities of Tomorrow*. Londres: Blackwell
- Gaffikin, F. i Morrissey, M. (1999) *City Visions: Imagining place, enfranchising people*, Londres: Pluto Press
- Le Galès, P. (2002) *European Cities. Social Conflicts and Governance*, Oxford: Oxford University Press.
- Morata, F. i Etherington, J. (ed.) (2003) *Global i local : l'impacte de la globalització en els sistemes territorials*, Barcelona: CETC: Pòrtic
- Nel·lo, O. (1997) *Les Grans Ciutats Espanyoles: Transformacions i Polítiques Urbanes*. Papers 27, Institut d'Estudis Metropolitans, Barcelona.
- Sassen, S. (2000) *Cities in the World Economy*. Londres: Pine Forge Press.